

BILTEN

Ipak ima nade za njih

EU gradi 27 elektrana na uglj, svet ukupno 1.600

BP: Pandemija pokazala radikalan višak kancelarijskog prostora

24 članice EU protestuju zbog američkih sankcija

Gasprom: Prosečna cena gasa za Evropu u 2020. biće 133 USD

Prošireni ETS nadmašuje efekte uvođenja carine na uvozni CO2

Analiza: Strožiji klimatski ciljevi EU su tehnički i ekonomski izvodljivi

Nuklearna energija jedino „čisto“ rešenje za svet u razvoju

Uticaj COVIDA-19 na proizvodnju energije u svetu

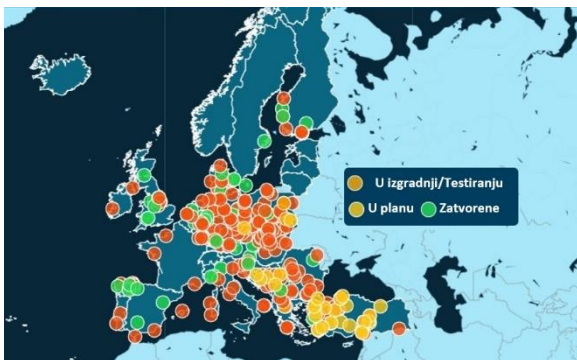
EU gradi 27 elektrana na ugalj, svet ukupno 1.600	OVDE
HELE elektrane rešenje?	OVDE
Prošireni ETS nadmašuje efekte uvođenja carine na uvozni CO2	OVDE
Analiza: Strožiji klimatski ciljevi EU su tehnički i ekonomski izvodljivi	OVDE
EU izbegava obavezujuće standarde za emisije metana	OVDE
Nuklearna energija jedino „čisto“ rešenje za svet u razvoju	OVDE
OIE prvi put nadmašili proizvodnju struje iz fosilnih goriva u Evropi	OVDE
Uticaj COVIDA-19 na proizvodnju energije u svetu	OVDE
Britanski regulator istražuje mere mrežnog operatora tokom pandemije.....	OVDE
Britanski potrošač ne razume račun za energiju	OVDE
Britanski snabdevač kažnjen zbog propusta u ugradnji pametnih brojila	OVDE
Poljska traži od Brisela da odobri koncentraciju u oblasti nafte i gasa	OVDE
Investitori traže od naftno-gasnih firmi da uključe klimatski rizik u izveštaje	OVDE
BP: Pandemija pokazala radikalni višak kancelarijskog prostora	OVDE
Nemački Uniper izlazi iz Severnog toka 2?	OVDE
24 članice EU protestuju zbog američkih sankcija	OVDE
Gasprom: Prosečna cena ruskog gasa za Evropu u 2020. biće 133\$/1.000m ³	OVDE
Gasprom prodaje udeo u bugarskom Overgasu	OVDE
Najveći svetski rudarski gigant napušta ugalj	OVDE

EU gradi 27 elektrana na uglj, svet ukupno 1.600

LONDON - U ovom trenutku u 62 zemlje sveta je u planu, ili se gradi 1.600 elektrana na uglj, od čega 27 u Evropskoj uniji - pokazuju podaci portala **Global Coal Plant Tracker**. Novim TE na uglj bi se uvećala svetska proizvodnja električne energije iz uglja za 43 odsto.

Ovo deluje neverovatno imajući u vidu da je ovaj generator električne energije pod napadima zapada, uključujući savez zemlje EU (izuzev Poljske) i SAD, konstatuje **Tod Rojal** (Todd Royal), ekspert za energetiku konsultantske kompanije Ascendance Strategies u analizi pod naslovom „Da li je uglj odgovor za milijarde ljudi bez energije i struje?“ za **Eurasia Review**.

Bilo kakav novi zeleni dogovor, Pariski klimatski sporazumi ili regulatorno izbacivanje uglja od strane EU i američke Agencije za zaštitu životne sredine (EPA) nadoknađuju Japan, Indija i Kina. Ali i sama EU, koja gradi dvadeset i sedam elektrana na uglj kako bi sprečila poremećaje u snabdevanju električnom energijom usled prevelike zavisnosti od intermitentnih kapaciteta na vetar i sunce.

Zapad na čelu sa SAD i EU vrše energetska samoubistvo kada odbijaju da prihvate i regulišu postojanje HELE elektrana na uglj sa manjom emisijom do četrdeset i pet posto, konstatuje Rojal.

HELE elektrane rešenje?

Mimo Zapada, uglj se koristi više nego ikada. Kina, Japan i Indija grade najnovije elektrane „visoke efikasnosti s niskim emisijama (high efficiency low emission – HELE).

Postrojenja za proizvodnju električne energije HELE deluju na višim od normalnih temperatura i uz povećanu efikasnost. HELE elektrane funkcionišu na nivou 45% niže emisije CO₂ i drugih štetnih gasova nego u postojećim elektranama na uglj."

Zvanična indijska energetska strategija zasniva se na odluci da će uglj biti glavni izvor električne energije te zemlje. Japan priprema izgradnju 22 HELE elektrane koje bi zamenile nuklearke ugašene posle katastrofe u Fukušimi. Kina želi da izgradi čak 300 HELE elektrana kod kuće i u inostranstvu.

HELE elektrane proizvode drastično više električne energije od obnovljivih izvora pri postojećim tehnološkim ograničenjima. Glavni razlog je što „HELE postrojenja imaju faktor kapaciteta 86%, dok je kod energije vetra on 35%, a solarna postrojenja imaju faktor kapaciteta od 22%“.

Prošireni ETS nadmašuje efekte uvođenja carine na uvozni CO2

BRISEL - Ispuštanje ugljenika događa se u bilo kom režimu određivanja cena CO2 ako nije globalan, što je suštinski nepošteno prema sektorima unutar Evropske unije koji plaćaju emisije ugljenika, za razliku od konkurencije sa trećih tržišta, prenosi **Euractiv**.

Evropski zeleni dogovor ima cilj da otkloni problem u EU sistemu za trgovanje emisijama (ETS) prelazeći sa opcije dodeljivanja emisionih kvota za slobodne industrijske sektore na uvođenje "carine" za ugljenik sadržan u uveznoj energiji.

Dobitak od ovoga za energetske intenzivne industrije EU je, međutim, pod znakom pitanja. Šta bi granično prilagođavanje ugljenika moglo značiti za evropski energetski sektor?

Nova analiza grupe mađarskih energetskih eksperata, koju 18. avgusta prikazuje **Euractiv**, zaključuje da je širenje EU ETS-a efikasnija opcija politike jer bi smanjila emisije CO2, dok „carinjenje“ ugljenika u uveznoj energiji ne bi.

U analizi se ove dve mogućnosti za energetske sektore prate na pazi poređenja efekata na emisije, troškove proizvodnje struje i implikacije

na politiku u zemljama Zapadnog Balkana, Ukrajine, Belorusije, Moldavije i Turske.

Uticaj na emisije do 2030.

Dve opcije politike imaju upadljivo različite uticaje na emisiju CO2.

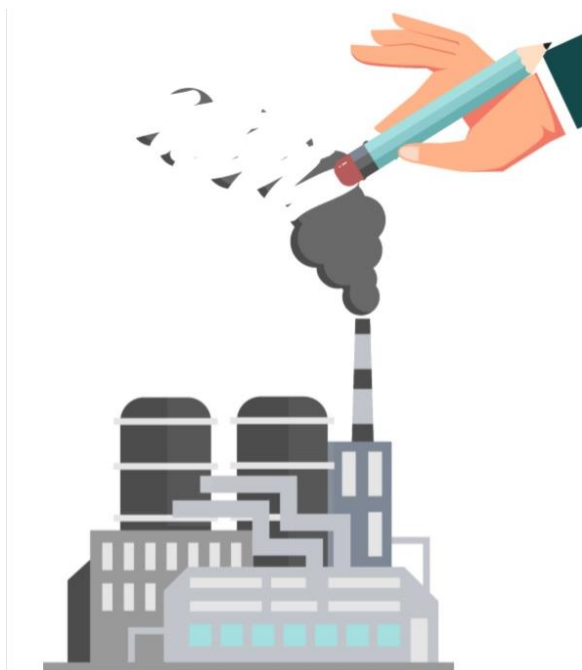

Analiza pokazuje da plaćanje ugljenika na granicama povećava ukupnu emisiju CO2 zbog potrebe dodatnih kapaciteta elektrana na uglj i gas kao zamene za smanjeni uvoz zbog manjeg izvoza "ekološki ocarinjene" električne energije. Ovo povećanje premašuje smanjenje emisija u zemljama izvoznicama, gde gasne elektrane smanjuju proizvodnju, stvarajući prostor za proizvodnju struje iz uglja koji se više ne uvozi u EU.

S druge strane, širi EU ETS smanjio bi emisiju za 52.000 kt u 2030. u poređenju s postojećim poslovanjem. Proširenje režima ETS-a preinačuje redosled kojim se elektrane pozivaju da zadovolje potražnju, povećavajući troškove proizvodnje električne energije iz elektrana na uglj i lignit u zapadnom Balkanu, Turskoj i Ukrajini i istiskivanjem tih postrojenja. Vredi napomenuti - posebno u kontekstu trenutne nadogradnje

klimatskih ciljeva 2030. - da će se emisije unutar EU povećavati bez obzira na politički alat koji Brisel bude koristio.

Različita logika dva alata pokazuje se u rezultirajućem miks električne energije, tačnije u uticaju na proizvodnju fosilnih goriva. Smanjenje emisija usled ETS-a u zemljama izvoznicama rezultat je značajnog ograničenja proizvodnje električne energije iz uglja do 2030. od 60.000 gigavat-sati u poređenju s uobičajenim poslovanjem, pretežno prebacivanjem na elektrane na gas, kako unutar EU, tako i u pomenutim zemljama izvoznicama.

Suprotno tome, granični porez rezultira izmenom resursa u regijama koje su dobro povezane sa EU (zapadni Balkan i Ukrajina); iste elektrane na ugalj i lignit će umesto izvoza prodavati struju domaćim potrošačima. Ukupna proizvodnja ovih elektrana na taj način neće osetiti efekte poreza na ugljenik na granicama, ali im profitabilnost opada kad se zatvore unutar domicilne regije. Štaviše, oni istiskuju domaću proizvodnju struje iz gasa.

Uticaj na prihode

Ukupan štetni uticaj graničnog poreza na CO₂ za izvozne regione otprilike je jednak prihodu koje bi te zemlje ostvarile ako EU odluči da ga preusmeri na svaku od njih - na primer, kako bi pomogla njihovoj energetskej tranziciji.

Godišnji prihod od graničnog prilagođavanja izvozne električne energije za vrednost sadržanog ugljenika kreće se od 100 do 150 miliona evra - što je znatno manje od milijarde evra godišnje koje se planiraju utrošiti iz Fonda za pravednu tranziciju (7,5 milijardi evra za 2021-2027) za iste svrhe. Što je još važnije, ETS bi 2030. godine stvorio 1,4 milijarde evra za šest zapadno balkanskih zemalja, što je znatno više od 70 do 140 miliona evra dobijenih prilagođavanjem ugljenika na granici. Reinvestiranje ovog prihoda u nisko-ugljenične svrhe, kao što su obnovljivi izvori energije ili energetska efikasnost može umnožiti efekte dekarbonizacije same cene ugljenika, konstatuju autori analize.

Analiza: Strožiji klimatski ciljevi EU su tehnički i ekonomski izvodljivi

BRISEL - Plan Evropske unije da 2030. smanji emisije gasova staklene bašte (GHG) na 55% ispod nivoa iz 1990. tehnički i ekonomski je izvodljiv, ocenili su 24. avgusta eksperti.

Evropska komisija će sledećeg meseca predložiti strožiji klimatski cilj EU do 2030. godine, u skladu sa pretenzijom da ovaj region do sredine veka bude tzv. klimatski neutralan, odnosno sa nultom emisijom CO₂. Trenutno zemlje EU emituju godišnje gotovo 4 milijarde tona ekvivalenta ugljen-dioksida.

Komisija će predložiti smanjenje emisije za 50% ili 55% za 2030. godinu - u odnosu na postojeći cilj od 40%. To bi stvorilo osnove za planirane reforme EU o poreskoj i energetskej politici i na tržištu ugljenika tokom sledeće godine.

„Postizanje cilja od 55% je moguće“, rekao je za Reuters Patrik Grajčen, izvršni direktor nemačkog energetskeg analitičkog centra Agora Energiewende.

Agora i nemački istraživački centar Oeko Institut utvrdili su analizi objavljenoj 24. avgusta da EU može ojačati svoje klimatsku politiku kako bi postigla pomenuti cilj.

Prema toj analizi, tržište dozvola za emisije CO₂ u EU (EU ETS), koje pokriva emisije iz elektrana, industrije i evropskih avio kompanija, ima najveći potencijal da brzo smanji emisiju.

Da bi se postigao cilj od 55%, istraživači su rekli da bi emisije obuhvaćene EU ETS sistemom trebale pasti na 61% ispod nivoa iz 2005. godine, što je znatno dublje smanjenje od smanjenja za 43% koje je ciljano do 2030. godine. Za to bi bile potrebne reforme na tržištu ugljenika, uključujući smanjenje njegovog ograničenja za emisije do 5,4% godišnje od 2025. u odnosu na trenutno planiranu stopu smanjenja od 2,2%.

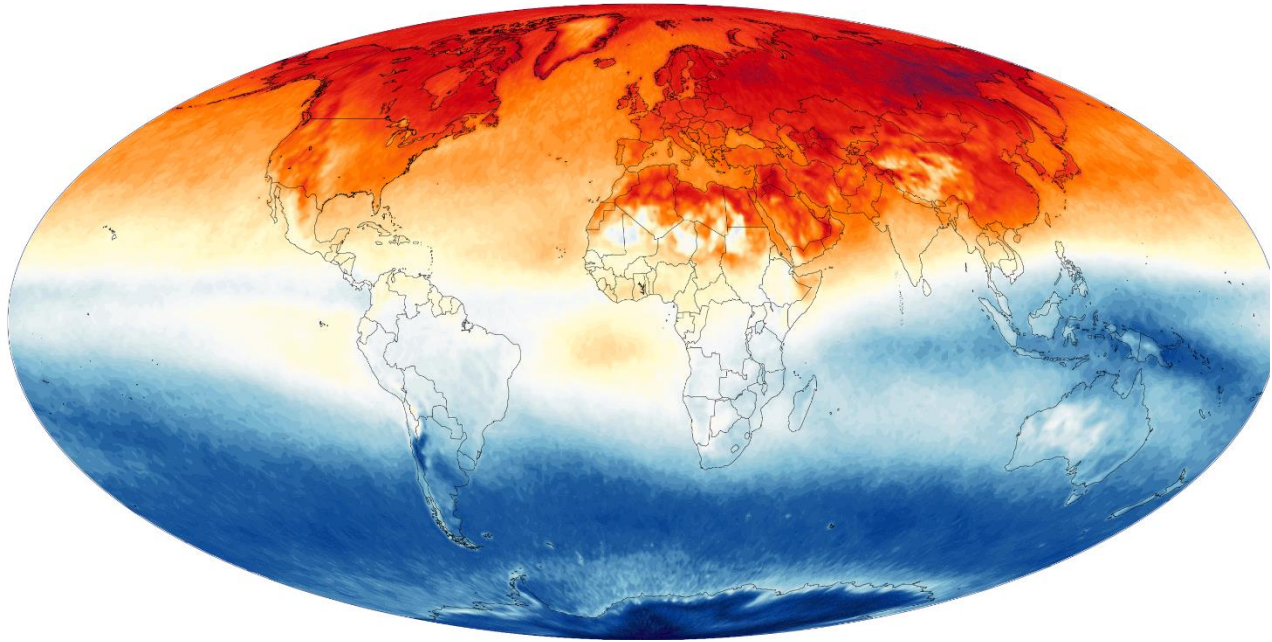
Zemlje EU koje moraju odobriti novi klimatski cilj podeljene su. Zapadne i nordijske zemlje podržavaju ambiciozniji nivo, a istočne nacije odbijaju da razmotre veće smanjenje pre nego što vide procenu troškova.

Istraživači su rekli da ne postoji „verodostojan put“ ka cilju od 55% za 2030. godinu bez većeg doprinosa država kao što su Poljska i Češka, koje kažu da će ekonomski pad zbog pandemije COVID-19 učiniti klimatske ciljeve izazovnijim.

Kako bi pomogla zemljama s niskim prihodima, EU bi u sledećem budžetu trebalo da izdvoji sredstva za obnovu lokalnih zgrada i infrastrukturu za punjenje električnih vozila, rekli su istraživači iz dve nemačke firme.

Druga opcija bi predstavljala uspostavljanje opšte-EU sistema aukcija emisionih dozvola za sektore koji nisu obuhvaćeni tržištem ugljenika, s tim da se prihodi usmere siromašnijim članicama.

EU izbegava obavezujuća standarda za emisije metana

BRISSEL - Dugo očekivani plan Evropske unije za suzbijanje emisije metana neće nametati obavezujuće standarde za prirodni gas koji se prodaje u bloku, navodi se u nacrtu dokumenta u koji je **Reuters** imao uvid.

Metan je gotovo 90 puta snažniji od CO₂ u prvih 20 godina boravka u atmosferi, ispušta se iz pukotina na gasovodima i druge infrastrukture, a često se sagoreva na naftnim i gasnim poljima. Takođe nastaje u poljoprivredi.

Kao najveći svetski uvoznik prirodnog gasa, EU se suočava s pritiskom investitora, klimatskih aktivista i nekih proizvođača fosilnih goriva da postavi obavezujuće granice emisije metana za gas koji se prodaje u Evropi.

Dok EU reguliše emisije metana iz prirodnog gasa sagorelog u bloku, to ne čini za emisije tokom proizvodnje ili transporta uvoznog gasa, tako da

se te emisije ne pojavljuju u zbiru gasova sa efektom staklene bašte koji su povezani sa evropskim gasnim elektranama, niti se ubrajaju u klimatske ciljeve EU.

Nacrt strategije EU za metan, koji bi Evropska komisija trebalo da objavi sledećeg meseca, ne predlaže dalje standarde za emisije metana, već se obavezuje da će ih „istražiti“, bez određivanja datuma.

Umesto toga, iduće godine će predložiti zakonodavstvo kojim će se od naftnih i gasnih kompanija zahtevati da bolje prate i izveštavaju o emisiji metana i da poprave mesta odakle gas curi.

Izvršna komisija EU tada će razmotriti standarde do 2025. godine za zaustavljanje industrijske prakse ispuštanja gasa u atmosferu ili namernog sagorevanja, prenosi Reuters.

Nuklearna energija jedino „čisto“ rešenje za svet u razvoju

NUJORK - „Iako se globalna potrošnja zelene energije povećala za oko 21 egzadžula (EJ - 10¹⁸ džula) u protekloj deceniji, ukupna potrošnja energije se povećala za 101 EJ. Veća potrošnja fosilnih goriva doprinela je većini ovog rasta, pri čemu je svaka kategorija fosilnih goriva tokom te dekade imala rast, piše za američki poslovni časopis *Forbes* energetski ekspert Robert Repier.

Međutim, s obzirom da OIE i dalje zahvata relativno mali deo ukupne globalne potrošnje energije, izuzetne stope rasta ovog izvora energije još uvek ne predstavljaju dovoljnu snagu da bi se smanjila globalna potrošnja fosilnih goriva. To znači da se globalna emisija ugljendioksida i dalje povećava, konstatuje Repier i na osnovu toga postavlja pitanje "Može li svet ispuniti globalne klimatske ciljeve bez nuklearne energije?".

"Verujem da je odgovor na to 'Ne'", piše američki ekspert. Danas su SAD i Evropska unija regioni s najvećom zavisnošću od nuklearne energije. Prema statističkom pregledu BP Svetska energija u 2020, SAD je najveći potrošač nuklearne energije u svetu. Kada se njoj doda Francuska, ove dve države predstavljaju 45% svetske potrošnje nuklearne energije u 2019. (Tabela BP)

Top 10	egadžuli	Global udeo	10-god godiš stopa rasta
US	7.6	30.5%	-0.6%
France	3.6	14.3%	-1.2%
China	3.1	12.5%	15.0%
Russia	1.9	7.5%	1.7%
South Korea	1.3	5.2%	-1.8%
Canada	0.9	3.6%	-0.1%
Ukraine	0.7	3.0%	-1.2%
Germany	0.7	2.7%	-7.1%
Sweden	0.6	2.4%	0.1%
Japan	0.6	2.3%	-15.6%

Međutim, emisije ugljendioksida u azijsko-pacifičkom regionu više nego dvostruko su više u odnosu na kombinovane emisije SAD i EU. Dakle, pitanje nije mogu li SAD ili Nemačka da smanje emisiju CO₂ bez nuklearne energije, već može li to Azija.

Iako se globalna potrošnja nuklearne energije smanjila tokom poslednje decenije godišnjim prosekom od 0,7%, lani je globalna porasla za 3,2%, u prvom redu u Kini i Japanu. Ovo je najveći godišnji porast od 2004. godine.

Ovo su 10 zemalja s najvišim nivoom potrošnje primarne energije dobijene iz nuklearke:

1. Francuska - 36,8% primarne potrošnje energije u zemlji
2. Švedska - 26,7%
3. Ukrajina - 21,7%
4. Finska - 18,6%
5. Švajcarska - 18,2%
6. Češka Republika - 15,8%
7. Mađarska - 14,6%
8. Belgija - 14,4%
9. Južna Koreja - 10,5%
10. Španija - 9,1%

Ukupna zavisnost EU od nuklearne energije je 10,7% njene primarne potrošnje energije. Suprotno tome, uprkos brzom rastu Azijsko-pacifičkog regiona, udeo nuklearne u potrošnji primarne energije tog dela sveta je svega 2,2%.

Stoga je malo verovatno da se azijsko-pacifička regija i drugi regioni u razvoju u svetu mogu osloniti na OIE kao izvor zadovoljenja glavnine njihovih budućih potreba za energijom, pa rešenje traže u fosilnim gorivima.

Autor otuda konstatuje da je jedino rešenje za priključenje ovih zemalja globalnoj klimatskoj borbi više nuklearne energije u regionima u razvoju.

OIE prvi put nadmašili proizvodnju struje iz fosilnih goriva u Evropi

LONDON - U polugodišnjem pregledu koji je u julu objavio klimatski istraživački centar Ember, navodi se da su svi izvori obnovljive energije (OIE) u zemljama Evropske unije - uključujući vetar, solarnu energiju, hidro i bioenergiju, prvi put ikada nadmašili proizvodnju električne energije iz fosilnih goriva. OIE su od januara do juna proizveli 40 odsto električne energije u EU, a elektrane na fosilna goriva 34 odsto.

Iako je Evropa imala jedan od najvećih doprinosa udelu vetra i solarne energije u svetu, globalno je tek desetina ukupne energije proizvedena iz tih izvora u prvoj polovici 2020. To je porast od 14 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine, navodi Ember.

Uticaj COVIDA-19 na proizvodnju energije u svetu

LONDON - Pad potražnje električne energije zbog pandemije virusom COVID-19 jedva da je uticao na proizvodnju energije iz vetra i sunca u prvoj polovini 2020. Međutim, COVID-19 uticao je na brzinu instaliranja novih vetro i solarnih kapaciteta u 2020. godini; prognoza IEA pokazuje da će oni opasti 13% u 2020. na najniži nivo od

2015, stoji u izveštaju britanskog think-tank **Ember**, objavljenom 13. avgusta.

Poremećaji izazvani virusom COVID-19, a manjim delom i blaga zima u mnogim delovima severne polulopte, smanjili su globalnu potrošnju električne energije za oko 3,0%. U prvom polugodištu, u većini zemalja potražnja je bila smanjena - na primer, 7% u EU i 8% u Indiji; u SAD za 4%, a u Kini za samo oko 1% zbog velikog rasta potrošnje u drugom kvartalu.

Proizvodnja električne energije iz uglja pala je za 8,3% (-346 TWh). Trideset odsto tog pada posledica je pojačanog udela vetra i sunca, a 70% smanjene potrebe za električnom energijom zbog pandemije. Ostali faktori koji doprinose padu uglja uključuju povećanje kineske proizvodnje nuklearne energije i proizvodnje iz prirodnog gasa u SAD.

Udeo električne energije iz elektrana na gas u svetu smanjen je za 1,6% (-30 TWh) u prvoj polovini godine, uprkos značajnom rastu ovog izvora u SAD. To je kompenzovano velikim padom proizvodnje iz elektrana na gas u Rusiji i u evropskim zemljama u kojima je proizvodnja iz uglja već bila blizu nule pa je proizvodnja iz gasa preuzela glavnu padu potražnje.

Nuklearna energija je smanjena za 3% (-39 TWh) u prvoj polovini godine. COVID-19 posebno snažno je uticao na proizvodnju nuklearke kompanije EDF-a u Francuskoj.

Britanski regulator istražuje mere mrežnog operatora tokom pandemije

LONDON - Britanski energetska regulator Ofgem naredio je istragu načina funkcionisanja balansnog sistema operatera britanske prenosne elektroenergetske mreže, nakon što su troškovi upravljanja mrežom porasli na 718 miliona funti (782 miliona evra) za vreme ograničenja rada privrede i kretanja u toj zemlji tokom epidemije virusom Covid-19.

Ofgem je u otvorenom pismu izneo nameru da proceni „visoke troškove uravnoteženja“ elektroenergetskog sistema Velike Britanije tokom proleća i leta 2020. i „identifikuje zaključke“ koje je potrebno dodatno istražiti kako bi se smanjili budući troškovi za potrošače.

Od marta do jula troškovi balansiranja sistema povećani su za 39% više nego što je Nacionalni mrežni operator elektroenergetskog sistema (ESO) modelirao za to razdoblje.

Povećanje troškova posledica je uticaja ograničenja u celoj državi na potrošnju električne energije i smanjenje industrijske aktivnosti. Tokom tog perioda, registrovani su viši nivoi proizvodnje iz obnovljivih izvora, što je zahtevalo da ESO preduzme „veliki broj radnji da uravnoteži i obezbedi operativnost sistema“, navodi Ofgem u svom pismu.

Ofgem će pokušati da utvrdi u kojoj su meri potezi operatora predstavljali „poznata ili predvidljiva ograničenja sistema“ i dali su donele finansijsku korist potrošačima, prenosi portal *Renews.biz*.

Britanski snabdevač kažnjen zbog propusta u ugradnji pametnih brojila

LONDON - Britanska energetska kompanija Ovo Energy, vlasnik snabdevača energijom SSE Energy, platila je tamošnjem energetskom regulatoru Ofgem kaznu od 1,2 miliona funti zbog toga što nije ispunila propisane ciljeve za ugradnju pametnih brojila.

Prema vladinom programu implementacije daljinskog merenja potrošnje energije, snabdevači su licencom koju im je odobrio regulator u obavezi da preduzmu sve razumne korake za instaliranje pametnih brojila u domovima i malim preduzećima svih svojih potrošača do sredine 2021. godine.

Ofgem je, međutim, utvrdio da je SSE Energy nije uspeo da ispuniti kvotu instalacije pametnih brojila za 2019. godinu, pre nego što ga je Ovo Energy kupio 2020. godine.

Ofgem je rekao da neće primeniti službenu meru izvršenja pošto je Ovo dobrovoljno ponudio uplatu u iznosu od 1,2 miliona funti, prenosi portal *E&T News*.

U januaru je Ofgem upozorio devet snabdevača energije u Britaniji da će im oduzeti licence ako se ne pridruže planu koji će omogućiti domaćinstvima da u potpunosti iskoriste prednosti pametnih brojila.

Britanski potrošač ne razume račun za energiju

LONDON - Računi za energiju (struja/gas) proglašeni su za najkompliciranije među sedam različitih vrsta računa za domaćinstva u Velikoj Britaniji, prenosi 24. avgusta *The Times*.

Istraživanje Energy Helpline, web sajta za poređenje cena, pokazalo je da četiri od deset britanskih kupaca energije kažu da ne razumeju račune za energiju.

Gotovo polovina ne proveri jesu li računi tačni, a više od šest od svakih deset domaćinstava ne proverava je li ponuda njihovog snabdevača najpovoljnija na tržištu.

PKN Orlen traži od Brisela da odobri koncentraciju u oblasti nafte i gasa

VARŠAVA - Poljska državna naftna prerađivačka i distributerska kompanija PKN Orlen zatražice odobrenje Evropske komisije za preuzimanje domaće gasne kompanije PGNiG, najavio je izvršni direktor Daniel Obajtek.

Najveći poljski prerađivač nafte i prodavac goriva najavio je još 2018. godine preuzimanje manjeg konkurenta Lotosa i u međuvremenu kupio tamošnju energetska kompaniju Energa.

Nedavno su najavili i da planiraju da kupe i većinski državnu naftnu i gasnu firmu PGNiG, u skladu s namerom vladajuće stranke Zakon i pravda da stvori velike nacionalne firme.

„Radimo jako brzo, pripremamo informaciju o koncentraciji koju ćemo dostaviti (Briselu) do kraja godine“, kazao je Obajtek za *Reuters*.

Investitori traže od naftno-gasnih firmi da uključe klimatski rizik u izveštaje

LONDON - Rastući broj velikih investitora jačaju pritisak na naftno-gasne kompanije i revizore da u račune uključe materijalne klimatske rizike, nakon sličnog poteza koji je BP povukao ovog leta, piše *Financial Times*.

Ulađači su zabrinuti da finansijski izveštaji ne odražavaju dugoročne izgleda za mnoge firme, pri čemu malo kompanija pravilno uključuje rizik od klimatskih promena.

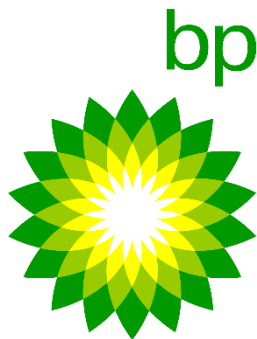
An Simpson, v.d. direktorka za upravljanje i održivost u Calpersu, najvećem američkom javnom penzionom fondu, rekla je da će, ukoliko rizici od klimatskih promena budu uključeni u bilanse, neke kompanije biti primorane da smanjuju procene imovine i otpisuju projekte, slično odluci BP-a u junu.

Nakon pritiska investitora, BP je naime rekao da će smanjiti vrednost svojih naftnih i gasnih sredstava za do 17,5 milijardi dolara uz očekivanje dugoročno nižih cena nafte povezanih s pandemijom koronavirusa uz efekte tranzicije od fosilnih goriva.

Evropski rivali, uključujući Total i Royal Dutch Shell, takođe su smanjili prognoze cena nafte povezane s energetsom tranzicijom.

Ad hoc izveštavanje o klimatskim rizicima „revizori često ne nadgledaju, ne standardizuju, niti blagovremeno proveru“, kaže Simpson.

BP: Pandemija pokazala radikaln višak kancelarijskog prostora

LONDON - BP razmatra radikalnu rekonfiguraciju svojih kancelarija, što bi moglo bezmalo prepoloviti portfelj poslovnog prostora na nekim lokacijama, premeštanjem gotovo

50.000 zaposlenih na daljinski rad i fleksibilan raspored na radnom mestu.

Naftni gigant jedna je od multinacionalnih firmi koje se na iskustvima on line rada tokom pandemije pripremaju za rasprodaju ili ne obnavljanje zakupa nepotrebnog poslovnog prostora, što su druge strane prethodno sa scene niza agencija za izdavanje, ili vlasnika komercijalnih nekretnina, prenosi *The Guardian*.

Jedan visoki menadžer BP-a rekao je da bi ovo moglo dovesti do zatvaranja do tri četvrtine postojećih kancelarija britanskog majorsora u nekim zemljama, u korist manjih i fleksibilnijih radnih prostora.

Nemački Uniper izlazi iz Severnog toka 2?

FRANKFURT - Nemački Uniper, jedna od pet evropskih kompanija koje finansiraju polovinu projekta Severni tok 2, saopštio je da nema nameru da krši američke sankcije protiv ovog gasovoda i da će možda morati u potpunosti da otpiše uložena sredstva.

U izveštaju koji je kompanija objavila sredinom avgusta, konstatuje se da "s obzirom na nove američke sankcije, postoji povećan rizik da će gradnja biti zamrznuta ili potpuno zaustavljena.

U julu je Mike Pompeo, državni sekretar SAD, zatražio da se evropske firme "odmah povuku" iz projekta. Krajem meseca, američki Kongres odobrio je nove sankcije usmerene na firme koje pružaju tehnologiju, plovila i logističku podršku, kao i na osiguravajuće kuće koji rade s brodovima koje iznajmljuje Gasprom.

Početak avgusta američki senatori Ted Cruz, Tom Cotton i Ron Johnson poslali su pismo upravi nemačke luke Mukran u kojoj se skladište cevi za izgradnju Severnog toka 2. Firma za upravljanje lukama, Fährhafen Sassnitz, upozorena je da joj prethodno prethodi finansijski krah ako "nastavi da pruža usluge i podršku" projektu u bilo kom obliku.

Švajcarska firma AllSeas, koja poseduje najbrže brodove za postavljanje cevi na svetu, primila je slično pismo krajem decembra posle čega je odmah povukla svoja plovila iznajmljena Gaspromu.

Rusija je najavila da će kompletirati polaganje cevi gasovoda svojim brodovima Akademik Čerski i Fortuna. Prvi je usidren u luci Mukran, a drugi u nemačkoj luci grada Rostok.

U ovim okolnostima nije realno očekivati da bi treće firme ušle u rizik saradnje u projektu Severni tok 2, ali je takođe izvesno da se Gaspromu nigde ne žuri: potražnja za gasom u Evropi je u kolapsu, pa ruski kolos u potpunosti ne može da iskoristi ni postojeću infrastrukturu, konstatuje portal **UAWire**.

24 članice EU protestuju zbog američkih sankcija

BRISSEL - Dvadeset i četiri zemlje Evropske unije uputile su protest američkom Stejt Departmentu zbog korišćenja sankcija podređenih ostvarenju američkih spoljnopolitičkih ciljeva, izjavio je za **Bloomberg** evropski diplomata upoznat s tim komunikacijama.

Poruka, koju su podržale sve države članice bloka osim tri, poslata je sredinom avgusta, rekao je diplomata, koji je zatražio da ostane anoniman jer prepiska nije objavljena.

Gasprom: Prosečna cena ruskog gasa za Evropu u 2020. biće 133\$/1.000m³

MOSKVA - Gasprom i dalje očekuje da će prosečna cena ruskog gasa u Evropi ove godine biti oko 133 dolara za 1.000 kubika, izjavio je portparol ruskog gasnog holdinga u utorak na konferenciji VTB Capital Investments.

"Terminske cene gasa na holandskom čvorištu TTF za kraj godine pokazuju nivo od oko 160 dolara po 1.000 kubnih metara, što je znatno više od trenutnih spot cena (oko 90 dolara za 1.000 kubnih metara).

To je u skladu s našim trenutnim prognoza za prosečnu cenu isporuka Gasproma u Evropu od oko 133 dolara za 1.000 kubika u 2020. godini ", izjavio je predstavnik kompanije, prenosi **TASS**.

Gasprom prodaje udeo u bugarskom Overgasu

SOFIJA - Ruski energetska gigant Gasprom saopštio je da je njegov upravni odbor odobrio odluku o prodaji 50% direktnog i indirektnog udela u bugarskom snabdevaču prirodnim gasom Overgasu za 15,5 miliona evra.

Gasprom će prodati 0,49% udela u Overgasu za 151.900 evra, dok će njegova izvozna jedinica Gazprom Export otkupiti 49.51% udela za 15,35 miliona evra, objavio je Gasprom prošle srede ne pojašnjavajući dodatno tu odluku, prenosi **SeeNews**.

Najveći svetski rudarski gigant napušta uglj

MELBURN - BHP će smanjiti svoj posao s ugljem i razmotriti prodaju starih naftnih i gasnih polja u okviru priprema ove najveće svetske rudarske grupacije za budućnost s nižim ugljenikom prenosi **Financial Times**.

Nakon višemesečnih nagađanja i pritiska ulagača, anglo-australijska kompanija je sredinom meseca potvrdila planove za izlazak iz proizvodnje termalnog uglja.

BHP je također rekao da će pustiti na prodaju zrela naftna i gasna polja, koja donose otprilike trećinu zarade naftno-gasnog sektora ovog britansko-australijskog rudarskog giganta.

